

- ✓ The Business Confidence Index decreased slightly and registered 24.5 points in Q1 (previous quarter BCI was 24.9).
- ✓ Decrease in the retail sector business confidence is marginally the highest. This is driven by a sizeable drop in Consumer Confidence.
- ✓ Consumer Confidence Index (CCI) fell sharply since November 2014.
- ✓ The sales price expectations turned from negative to positive in the first quarter of 2015.
- ✓ Insufficient demand remains the most limiting factor for doing business in Georgia.

- ✓ ბიზნესის ნდობის ინდექსი (BCI) ოდნავ შემცირდა და 24,5 შეადგინა (წინა კვარტლის BCI=24,9)
- ✓ ვაჭრობის სექტორის ბიზნეს განწყობა ყველაზე მეტად შემცირდა, რაც განაპირობა მომხმარებლის ნდობის შემცირებამ.
- ✓ სამომხმარებლო ნდობის ინდექსი (CCI) მკვეთრად ეცემა 2014 წლის ნოემბრიდან მოყოლებული.
- ✓ მოსალოდნელი გასაყიდი ფასების ინდექსი უარყოფითიდან დადებითისკენ შეიცვალა 2015 წლის პირველ კვარტალში.
- ✓ ბიზნესის კეთების მთავარ შემზღვეველ ფაქტორად კვლავ არასაკმარისი მოთხოვნა დასახელდა.

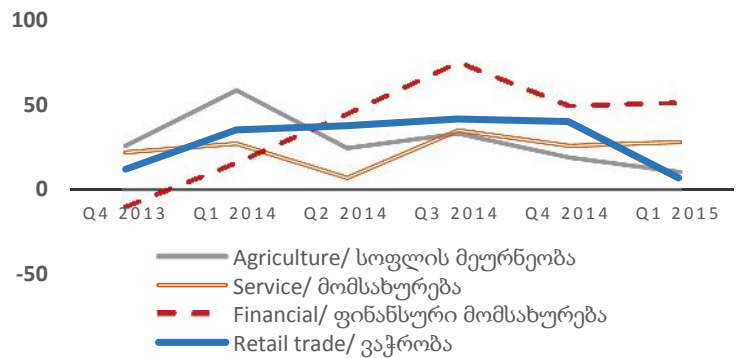
The Business Confidence Index decreased slightly and registered 24.5 on a scale of [-100; 100], In the first quarter of 2015. This is down from the 24.9 recorded in the fourth quarter of the previous year. The positive number indicates that the confidence factor among businesses is about 24.5 index points more positive than negative or neutral¹.

ბიზნესის ნდობის ინდექსი ოდნავ შემცირდა და 2015 წლის პირველ კვარტალში 24,5 შეადგინა [-100; 100] ინტერვალზე. წინა კვარტლის შესაბამისი მაჩვენებელი 24,9 იყო. დადებითი ინდექსი აღნიშნავს, რომ გამოკითხულ კომპანიებს შორის დადებითი ბიზნეს განწყობა 24,5 პროცენტით მეტს აქვს, ვიდრე ნეიტრალური ან უარყოფითი².

BCI
ბიზნესის ნდობის ინდექსი

BCI by sector
ბიზნესის ნდობის ინდექსი სექტორების მიხედვით

Decrease in the retail sector business confidence is marginally the highest. The retail sector is the first link in the production chain and is first to react to the changes in consumers' confidence. The consumer confidence Index (CCI) reached a new minimum of -35.6 points in February 2015 and it has been continually declining since

ვაჭრობის სექტორის ბიზნეს განწყობა ყველაზე მეტად შემცირდა. საცალო ვაჭრობა საწარმოო ჯაჭვის ის რგოლია, რომელსაც პირველს აქვს შეხება მომხმარებელთან და შესაბამისად რეაგირებს. სამომხმარებლო ნდობის ინდექსმა თავის მინიმალურ მნიშვნელობას 2015 წლის თებერვალში

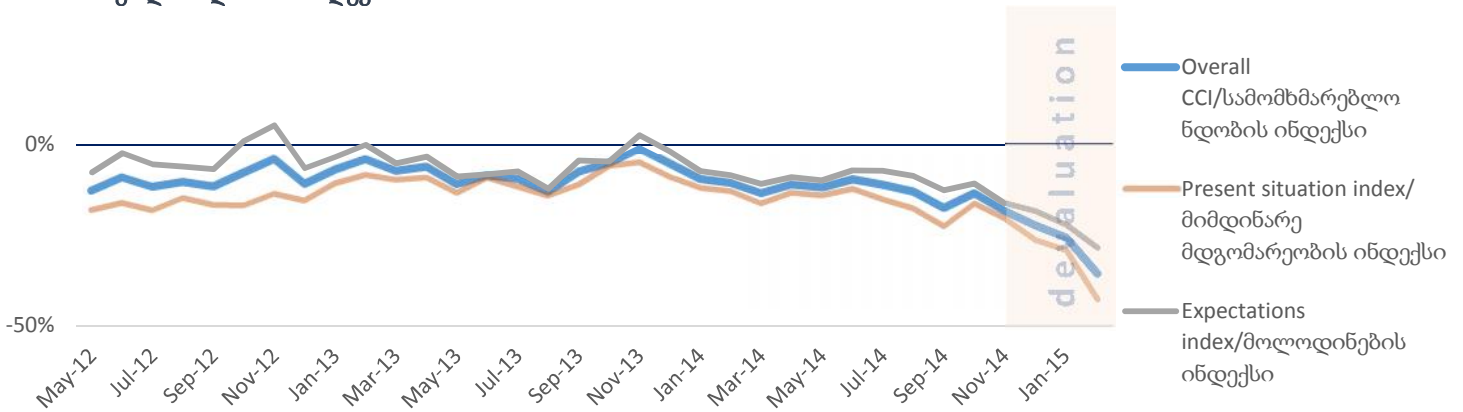
¹ The BCI of 100 would have indicated that all firms in the sample reported a positive outlook. An index of zero would indicate that positive and negative views reported by firms is about equal, or alternatively in overall, firms reported no change in the current business situation, and -100 would indicate that all survey respondents were much less confident about different business environmental factors.

² განმარტებისთვის, BCI=100, გვიჩვენებს, რომ ყველა გამოკითხულ ბიზნესს აქვს დადებითი განწყობა. 0 აღნიშნავს, რომ დადებითად და უარყოფითად განწყობილი ბიზნესების რაოდენობა თანაბარია, ანუ ფირმების ცნობით, საერთო ბიზნეს გარემოში ცვლილებები არ მომხდარა და -100 აღნიშნავს, რომ ყველა გამოკითხული კომპანია უარყოფითად აფასებს სხვადასხვა ბიზნეს ფაქტორს.

November 2015. In turn, CCI decreased because of the current depreciation of GEL, which contributed to higher indebtedness among the population.

მიადწია და -35,6 შეადგინა. CCI უწყვეტად მცირდება 2014 წლის ნოემბრიდან მოყოლებული. თავის მხრივ, მომხმარებლის განწყობის გაუარესება ლარის კურსის გაუფასურებაა, რამაც მოსახლეობის დავალიანებების ზრდა გამოიწვია.

Consumer Confidence Index სამომხმარებლო ნდობის ინდექსი

The good news is that the financial sector outlook has been stable. The stability of the sector underlies the optimistic mood of the financial institutions, which was the highest among the sectors in Q1 2015.

The expectations index declined by 6.5 index points for all companies. Overall, the expectations index shows that 37% more firms are optimistic (rather than pessimistic or neutral) about the next three months. This optimism was driven by the financial sector and, marginally, by SMEs.

In the same time, the retail and agricultural firms' expected confidence decreased substantially. As we mentioned above, retailers were among the first to feel the effect of the drastically deteriorating consumer confidence. Looking at the agriculture sector, the SMEs' expectations remain stably positive, while large businesses do not expect any improvements over the next 3 months. There can be several factors causing lower expectations in the agricultural sector. The first and most important expected change is the draft of the law on agricultural land ownership, which may severely limit foreign ownership of the agricultural land. The other confounding factor could be the recent depreciation of GEL, which increased the cost of imported fertilizers and other inputs for land cultivation.

კარგი ამბავი ისაა, რომ ფინანსური მომსახურების სექტორის განწყობა სტაბილურია. სექტორის სტაბილურობა გამოხატავს ფინანსური ინსტიტუტების ოპტიმიზმს, რომელიც გამოკითხულ სექტორებს შორის ყველაზე მაღალი იყო 2015 წლის პირველ კვარტალში.

მოლოდინების ინდექსი შემცირდა 6,5 პუნქტით. საერთო ჯამში, მოლოდინების ინდექსი გვიჩვენებს, რომ 37%-ით მეტი კომპანია არის ოპტიმისტურად განწყობილი (ვიდრე პესიმიტურად ან ნეიტრალურად) მომდევნო სამ თვესთან დაკავშირებით. ეს განწყობა, ძირითადად, გამოწვეულია ფინანსური სექტორის, კერძოდ კი, მცირე და საშუალო ზომის ფინანსური ინსტიტუტების მიერ.

ამავდროულად, ვაჭრობის და სოფლის მეურნეობის სექტორების მოლოდინები მნიშვნელოვნად შემცირდა. როგორც უკვე აღვნიშნეთ, საცალო მოვაჭრეები პირველები გრძნობენ მომხმარებლის განწყობას და მათი ბიზნეს მოლოდინების შემცირების მიზეზიც ესაა. თუკი სოფლის მეურნეობის სექტორს შევხედავთ, ვნახავთ, რომ მცირე და საშუალო ზომის კომპანიების მოლოდინები სტაბილურად დადებითი რჩება, მაშინ, როდესაც მსხვილი კომპანიები მომავალი 3 თვისგან დადებით ცვლილებებს არ მოელოან. ეს რამდენიმე ფაქტორით შეიძლება აიხსნას. უმთავრესად ამის მიზეზი შეიძლება იყოს სასოფლო სამეურნეო მიწების უცხოური მფლობელობის შეზღუდვებთან დაკავშირებული კანონ-პროექტი. ასევე, მიზეზად შეიძლება დასახელდეს ლარის მკვეთრი გაუფასურება, რომელმაც გააძვირა იმპორტირებული სასუქისა და მიწის კულტივაციისთვის საჭირო სხვა მასალების გაძვირება.

ბიზნესის ნდობის ინდექსი

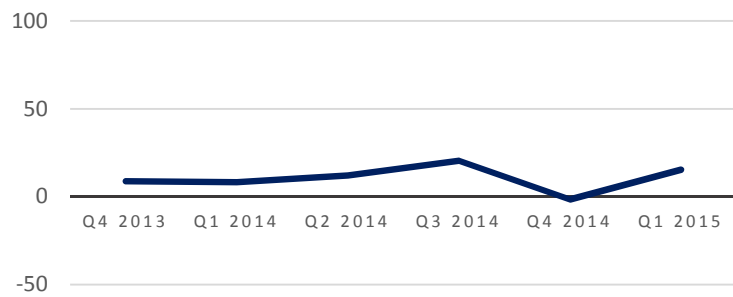
Sales price expectations

The sales price expectations turned from negative to positive this quarter, which means that more firms are expecting the prices to grow. These expectations were driven by the GEL depreciation since November 2014. Inflationary pressure in the Georgian economy remains low, with inflation standing at 1.3% in February, which is well below the central bank's target of 6%. Given the business community's expectations, in the near future we should expect an increase in the inflationary pressure.

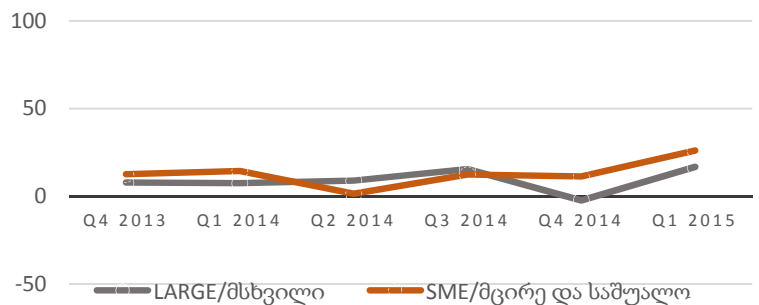
მოსალოდნელი გასაყიდი ფასი

მოსალოდნელი გასაყიდი ფასის ინდექსი უარყოფითიდან დადებითსკენ შეიცვალა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ახლა უკვე უფრო მეტი ფირმა ელოდება ფასების გაზრდას. ინფლაცია საქართველოში ჯერ კიდევ დაბალ მაჩვენებელს ინარჩუნებს, მან 2015 წლის თებერვალში 1,3% შეადგინა. ეს ბევრად უფრო დაბალი მაჩვენებელია, ვიდრე ეროვნული ბანკის თარგეთირებული 6%. თუმცა, ბიზნეს საზოგადოების განწყობის გათვალისწინებით, უახლოეს მომავალში უნდა ველოდოთ ინფლაციის ზრდას.

Sales Price Expectations Index
მოსალოდნელი გასაყიდი ფასი

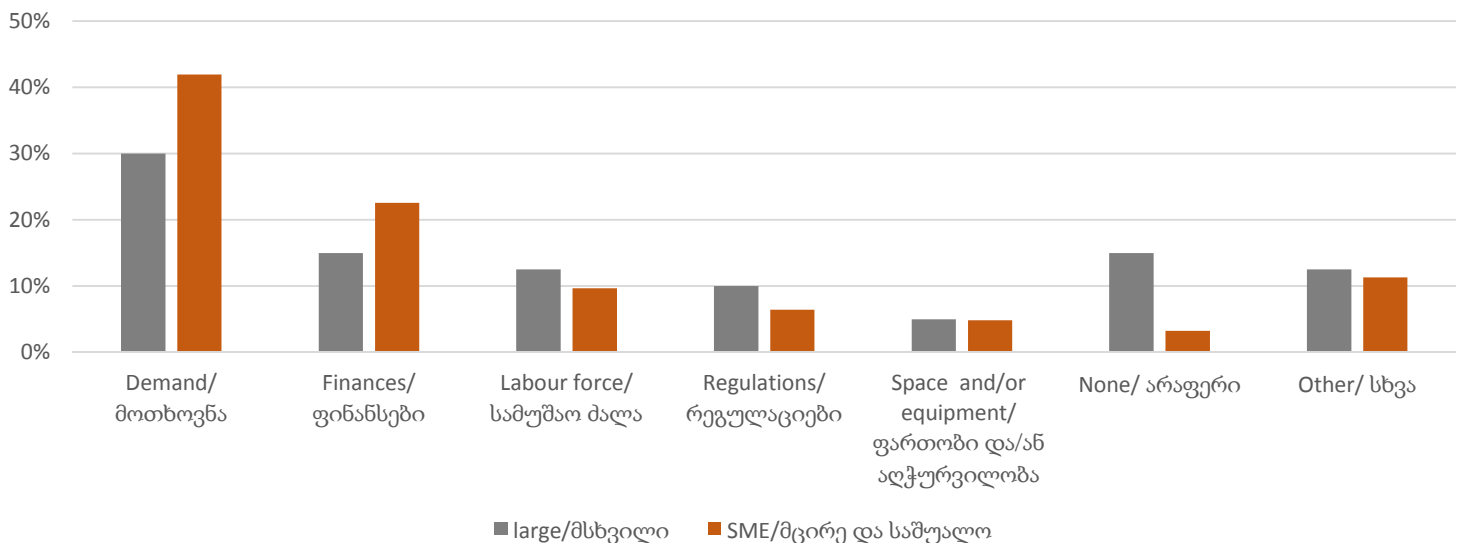

Sales Price Expectations Index: Large vs. SME
მოსალოდნელი გასაყიდი ფასი ფირმის ზომების მიხედვით

What are main factors limiting your business activities?

რა ძირითადი ფაქტორები ზღუდავს თქვენს ბიზნეს საქმიანობას?

As in the previous quarter, we find that the most limiting factor for doing business is insufficient demand. A total of 30% of large

წინა კვარტლის მსგავსად, ბიზნესის კეთების ძირითად შემზღუდველ ფაქტორად ახლაც არასაკმარისი მოთხოვნა

companies report a shortage of demand as the main obstacle. SMEs in particular find it hard to operate on the market with unstable demand. This index for SMEs increased from 36% to 42% compared to quarter 4, 2014. Lari depreciation affected 13% of large companies (this was reported in the “other” category). In Quarter 1 2015 the financial constraint softened somewhat for SMEs, as 5% less SME companies listed this as the obstacle for doing business.

Still, SMEs typically have more trouble attracting financial resources than larger companies. The pattern is preserved in this quarter as well. Yet, the financial constraint appears to be less of a problem in this quarter in general, and in particular for large companies. On the other hand, the shortage of labor continues to be more of a problem for large enterprises. This is because large enterprises typically look to attract qualified workers, while SMEs may rely on unqualified labor to a greater extent.

Notes

ISET Policy Institute, working in partnership with International Chamber of Commerce in Georgia (ICC), started to implement the Business Confidence Survey from December 2013 and will publish the Business Confidence Index (BCI) on the quarterly basis.

Business confidence for Georgia is constructed from seven sector-specific, namely 1) services, 2) retail trade, 3) agriculture, 4) manufacturing industry, 5) financial service 6) construction and 7) other sectors.

83 companies filled the online questionnaire in the time period January 8-January 30, 2015.

დასახელდა. მსხვილი ფირმების 30%-მა ბიზნეს საქმიანობის ძირითად შემზღვეველ ფაქტორად არასაკმარისი მოთხოვნა დაასახელა;

არასტაბილური მოთხოვნის პირობებში ფუნქციონირება განსაკუთრებით უჭირს მცირე და საშუალო ბიზნესს. ეს მაჩვენებელი SME-ებისთვის 36%-დან 42%-მდე გაიზარდა 2014 წლის მეოთხე კვარტალთან შედარებით. ლარის გაუფასურება მსხვილი ფირმების 13%-ისთვის აღმოჩნდა დაბრკოლება (ეს მაჩვენებელი „სხვა“ კატეგორიაში დასახელდა). 2015 წლის პირველ კვარტალში ფინანსური დაბრკოლება მცირე და საშუალო ზომის ფირმებისთვის შერბილდა და 5%-ით ნაკლებმა კომპანიამ დაასახელა იგი შემზღვეველ ფაქტორად.

თუმცა, მსხვილი ფირმებისაგან განსხვავებით, მცირე და საშუალო ფირმებს უფრო უჭირთ *ფინანსური რესურსების მოზიდვა*. მეორე მხრივ, *სამუშაო ძალის დეფიციტი* უფრო მეტად პრობლემატურია მსხვილი კომპანიებისთვის. ეს იმიტომ, რომ დიდი საწარმოები, როგორც წესი, ეძებენ უფრო მეტად კვალიფიციურ კადრს, ვიდრე საშუალო და მცირე ბიზნესები.

შენიშვნა

2013 წლის დეკემბრიდან ISET-ის კვლევითმა ინსტიტუტმა, საერთაშორისო სავაჭრო პალატასთან ერთად, დაიწყო ბიზნესის ნდობის გამოკითხვის ჩატარება. ბიზნესის ნდობის ინდექსის პუბლიკაციები გამოქვეყნდება ყოველკვარტალურად. ბიზნესის ნდობა საქართველოსთვის იზომება შვიდი ბიზნეს სექტორისთვის 1) მომსახურება, 2) საცალო ვაჭრობა, 3) სოფლის მეურნეობა, 4) მრეწველობა, 5) ფინანსური მომსახურება, 6) მშენებლობა და 7) სხვა სექტორი. **ონლაინ კითხვარი 2015 წლის 8-30 იანვარს 83-მა კომპანიამ შეავსო.**